

งานเดี่ยว
เรื่อง การสังเกตและวิเคราะห์การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเล่น
ของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

เสนอ
อาจารย์สาวิตรี จันทรโสภา

จัดทำโดย
นางสาววิรัชยาเปรียบสันเทียะ
รหัส 571031321172

ภาคเรียนที่ 1/2561
รายวิชา การเล่นเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก รหัสวิชา 1071304
หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

คำนำ

การสังเกตและการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเล่น ของเด็กปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลไทยเจริญ อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งมีการ จัดทำดังต่อไปนี้ เลือกภาพขณะที่เด็กกำลังเล่นมา 6 ภาพ แล้วสังเกตและการวิเคราะห์ว่า แต่ละภาพช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านใด สอดคล้องกับทฤษฎี พัฒนาการการเล่นอย่างไร สอดคล้องกับพัฒนาการของสมองส่วนหน้า EF ด้านใดบ้างและสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎี ของนักการศึกษาท่านใด

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานเดี่ยวชิ้นนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจ จะ วิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเล่นของเด็กปฐมวัย ไม่มากก็น้อย หากงานชิ้นนี้มีข้อ ผิดพลาดประการใด ผู้จัดทำก็ขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

นางสาววิรัชยา เปรียบสันเทียะ

ผู้จัดทำ

กันยายน 2561

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ตารางการสังเกตและวิเคราะห์การจัดสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเล่นของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	1-3
ตารางเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมในห้องเรียน	1-3
ตารางเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน	4-6

เอกสารอ้างอิง

ตารางการสังเกตและวิเคราะห์การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ในศูนย์พัฒนา
เด็กเล็กองค์การบริหารส่วนไทยเจริญ
สภาพแวดล้อมในห้องเรียน

ชื่อของเล่น/ภาพ	ส่งเสริมพัฒนาการด้านใด	สอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการการเล่น	สอดคล้องกับการทำงานของสมองส่วนหน้า EF	แนวคิดทฤษฎี
<p>1.การเล่นอิสระ ตามมุม/ การเล่นต่อบล็อก</p> 	<p>1.ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย คือ - ช่วยฝึกการใช้กล้ามเนื้อให้แข็งแรง ต่อยอดไปสู่การใช้มือเพื่อจับดินสอเขียนหนังสือได้ คล่อง</p> <p>2.ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม คือ การเล่นเกมเป็นกิจกรรมที่สามารถให้เด็กเล่นคนเดียวหรือเล่นร่วมกับเพื่อนๆได้ อาจให้เด็กสองคนเล่นด้วยกันภายใต้โจทย์ปัญหาเดียวกัน แต่จะต้องให้เด็กแต่ละคนมีอิสระในการคิด การทำตามที่พวกเขาจินตนาการ และยังเป็นการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนได้</p> <p>ส่งเสริมพัฒนาการสติปัญญา คือ -การเล่นบล็อกต่อจะช่วยพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์เกี่ยวกับขนาด รูปร่าง น้ำหนัก รู้จักการแก้ปัญหา และ มีความคิดสร้างสรรค์</p> <p>4.ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาคือ - เด็กสามารถใช้ความคิดและจินตนาการของตนเองสร้างสรรค์ผลงานออกมาได้หลายอย่าง เช่น การต่อบล็อก</p>	<p>ทฤษฎีพัฒนาการปัญญา(Cognitiv evelopment al Theories) ของ เพียเจท์ (Piaget) ผู้นำทางทฤษฎีสติ ปัญญา กล่าวว่า การเล่นเกมเกิดขึ้น ภายในจิตใจของเด็กและเป็นผล จากสภาพ ของกา รพัฒนา ด้านสติ ปัญญา การเล่นเกมของเด็ก เริ่มตั้งแต่แรกเกิด ในวัยทารกเด็ก จะเลียนแบบและ กิริยา จากบุคคล หรือสัตว์ จากสิ่ง แวดล้อมรอบตัว และจะค่อย ๆ พัฒนาเป็นการ เล่นสามรูปแบบ ด้วยกัน คือ การ เล่นฝึก (Practice Play) จะเริ่ม ตั้งแต่เด็กอยู่ในชั้นการใช้ ประสา ทสัมพันธ์และเมื่อเด็กอายุ ประมาณ 2 ขวบ จะเริ่มการเล่น โดยใช้สัญลักษณ์ (Symbolic Play) และจะพัฒนาไปเป็นการเล่นที่มี กฎกติกา (Games with Pules) เพียเจท์ ยังกล่าวอีกว่า การเล่นเกมที่มี กฎและกติกา นั้น จะเกิดขึ้นตลอด ช่วงอายุของคน</p>	<p>การเล่นอิสระตามมุม/การเล่นต่อบล็อก คือ การ เล่น สร้าง เป็นการ เล่น ที่เด็ก จะนำข้อมูล ความรู้ ที่คนคิด ต่างๆจาก ประสบการณ์มา สัมพันธ์กัน ในรูป แบบใหม่อันก่อให้เกิด ความคิดและ ประสบ การณ์ ใหม่ๆ ในด้าน สร้างสรรค์ สอดคล้อง กับ พัฒนาการของ สมองส่วนหน้า EF ด้านต่างๆ ดังนี้ EF 1 (Working memory) ความ จำที่ นำมาใช้งาน หรือ ความสามารถ ในการ เก็บ ประมวลหรือดึง ข้อมูลที่เก็บ ใน คลัง สมองออกมา ใช้ตาม สถานการณ์ที่ ต้องการ EF 4 (Focu Attention) ความ สามารถ ใน การใส่ ใจจดจ่ออยู่ กับสิ่งที่ ทำอย่าง ต่อเนื่องใน ช่วง เวลาหนึ่งๆโดย ไม่ วอกแวก EF5(Emotional Control) ความ สามารถ ในการ ควบคุมอารมณ์ให้ อยู่ ในระดับที่ เหมาะสม จัดการ กับอารมณ์ไม่ ให้ ครอบงำผู้อื่น ไม่ โกรธเคือง จุนเจียว ชี้ หักหงุดหงิดง่าย จัด การกับ ความเครียด ได้ มี อารมณ์มั่นคง และ แสดงออกแบบที่ ไม่ครอบงำผู้อื่น</p>	<p>เพียเจท์(Piaget) - พัฒนาการทาง เซาว์ ปัญญาของ เด็ก เกิด จากการ ที่เด็กปฏิสัมพันธ์ กับสภาพ แวดล้อมรอบ ๆ ตัว เด็กมีการรับรู้ จาก สิ่งแวดล้อม ใหม่ ๆ ที่ เกิดขึ้น ตลอดเวลา และมี การปรับขยาย ประสบการณ์ เดิม ความคิด และความ เข้าใจ ให้ขยายมากขึ้น - พัฒนาการของ เด็กปฐมวัย (0-6) 1.ขั้นประสาท สัมผัสและการ เคลื่อนไหว วัย 0 - 2 ปี เด็ก เรียนรู้ทุกอย่าง ทาง ประสาท สัมผัสทุก ด้าน 2.ขั้นความคิด ก่อน ปฏิบัติการ วัย 2 - 6 ปีเริ่ม เรียน ภาษาพูด และภาษา ทำทาง ใน การ สื่อสารยึด ตนเอง เป็น ศูนย์กลางคิด หาเหตุผลไม่ได้ จัด หมวดหมู่ได้ ตาม เกณฑ์ของ ตน โดย การ - จัดให้เด็ก ฝึกฝน ทักษะ สังเกต จำแนก เปรียบเทียบ เช่น การเล่นเกม การ ศึกษาการ เรียนรู้จาก สื่อ ของจริงการ ส้ารวจทดลอง ทศน ศึกษา - จัดให้เด็กได้ เรียนรู้ จากสิ่งที่ อยู่ใกล้ตัว ไปสู่ เรื่องไกลตัว</p>

2.การเล่นอิสระ ตาม มุม/ การเล่นเกม บทบาทสมมุติ

- 1.ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย คือ -เด็กจะได้เรียนรู้การใช้กล้ามเนื้อเล็กในการหยิบจับสิ่งของต่าง ๆ
2. ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ - จิตใจ คือ
  - เด็กจะได้เรียนรู้ในเรื่องการแสดงออกทางอารมณ์ที่เหมาะสม เช่น ถ้าเล่นกับน้องตุ๊กตาต้องเล่นเบา ๆ พูดเพราะ ๆ หรือถ้าเล่นกับเพื่อนต้องเล่นกับเพื่อนดี ๆ มีการแบ่งปัน และรอคอย ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะทำให้ลูกเกิดการเรียนรู้ และสามารถปรับอารมณ์ให้เหมาะสมเมื่อต้องออกไปเจอสังคมภายนอก เช่น โรงเรียน ได้
3. ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม คือ
  - เด็กจะได้เรียนรู้การแบ่งปันและการเล่นร่วมกับผู้อื่น โดยใช้จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหา
- 4.ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา คือ
  - การเรียนรู้ด้านภาษา เด็กจะเรียนรู้การใช้ประโยค และคำพูดในลักษณะต่างๆ เพื่อนำมาสื่อสารและบอกเล่า พยายามที่จะแสดง บทบาทของตนเอง ผ่านการเล่นบทบาท สมมุติ ตามรูปแบบที่พวกเขาได้สมมุติขึ้น มาเมื่อเด็กได้ฝึกใช้ หรือพูดบ่อย ๆ ก็จะพัฒนาไปสู่การใช้รูปประโยคที่ยาวขึ้น หรือมีการเพิ่มคลัง ศัพท์ใหม่ ๆ ให้นำไป ใช้

ทฤษฎีการเล่น ร่วมสมัย (Contemporary Theory of play) ทฤษฎีจิต วิเคราะห์ ฟรอยด์ (Freud) และอีริคสัน(Erikson) เป็นผู้ นำกลุ่ม ซึ่ง ทฤษฎีนี้ มุ่งที่ พัฒนาการด้านบุคลิกภาพ ทฤษฎี มองการเล่นในแง่ของ พฤติกรรมของ ความรู้สึก ทฤษฎี จิต วิเคราะห์ ความสนใจ เกี่ยว กับธรรมชาติ การ เล่นของเด็กนั้น เริ่มจากสังเกต ของฟรอยด์ต่อ มาโรเบิร์ต วอลเดอร์ (Robert Walder . 1933) ได้นำความคิด ของฟรอยด์ที่ได้ จากกา รสังเกต การเล่นของเด็ก มารวบรวมเข้า ด้วยกันและต่อมา อีริค อีริคสัน ได้นำเอา ทฤษฎีนี้มา ปรับปรุง อีกครั้ง (Erik Erikson . 1950) ฟรอยด์ กล่าว ว่า การเล่น นั้นเกิด จากการ ต้องการ ความพึง พอใจ ซึ่ง การที่ เด็กจะบรรลุถึง ความพึงพอใจได้ นั้น จะต้องสนอง ด้วยการ เล่น นั่นเอง เช่น การที่ เด็กเล่นเป็น มนุษย์ อวกาศ นัก ชั้รบรช่ง พยาบาลหรือแม็ก ก็ เพื่อที่จะแสดงออก ถึงความต้องการที่ ทำให้ตนเองมี ความ พึงพอใจ มากขึ้น ฟรอยด์ยัง ได้มองเห็น อีก ว่าการเล่นนั้นมี คุณค่าอย่างมาก ในแง่ของการ บำบัด เพราะการ เล่นจะช่วย ให้เด็ก สามารถลด ความ ไม่พึงพอใจอัน เกิด จากประสบการณ์ ได้โดยค่อยๆ ลด

การเล่นอิสระตาม มุม/มุมบทบาท สมมุติ คือ การ เล่นเลียนแบบ การเล่นสมมุติ เป็นการ เล่นที่ส่งเสริม การใช้ความคิดและ จินตนาการ ซึ่ง สอดคล้องกับการ ใช้ สมองส่วนหน้า EF ด้านต่างๆ ดังนี้ EF 4(Focu Attention) ความสามารถในการ ใส่ใจจดจ่อ อยู่กับ สิ่งที่ทำ อย่างต่อเนื่อง ใน ช่วงเวลาหนึ่งๆ โดยไม่วกแวก

ฟรอยด์ (Freud) - ประสพการณ์ใน วัย เด็กส่งผลต่อ บุคลิก ภาพของ คนเรา เมื่อ เติบโตเป็นผู้ใหญ่ หากเด็ก ไม่ได้รับการ ตอบ สนอง อย่าง เพียง พอจะเกิดอาการ ชะงัก พฤติกรรม ถดถอย คับ ข้องใจ ส่งผลต่อ พัฒนาการ ของ เด็กการนำมา ประยุกต์ใช้ -จัด ประสพการณ์ ให้ เหมาะกับวัย สอดคล้องกับ พัฒนาการตาม วัย ให้ได้รับ หรือ ประทับใจในสิ่งดี ๆ ให้เด็กรู้สึก ประ สบความสำเร็จ มี ความ มั่นใจ ซึ่งจะเป็น รากฐานไปตลอด ชีวิต - ครูเป็นแบบ อย่างที่ ดี ทั้งการ แสดงออก ทำที่ วาจา เช่น การ พูดคำสุภาพ การนั่ง การเดิน ความมีระเบียบ วินัย

3.การเล่นอิสระ ตาม มุม/มุมร้อยเชือก

1. ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย คือ
  - การเล่นเกมการศึกษาเด็กจะได้พัฒนาการใช้กล้ามเนื้อเล็กและการประสานสัมพันธ์ ระหว่างมือกับตา
2. ส่งเสริมพัฒนาการอารมณ์ - จิตใจ คือ
  - การเล่นเกมการศึกษาส่งเสริมให้เด็กเกิดความเพลิดเพลินและผ่อนคลายจากกิจกรรมอื่น เด็กจะร่าเริงแจ่มใสและมองโลกในแง่ดี
3. ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม คือ
  - การเล่นเกมการศึกษาเด็ก ส่งเสริมการเล่นร่วมกัน เป็นการสร้างสัมพันธ์ภาพอันดีกับผู้อื่นเพราะ บรรยากาศการเล่น นั้น เป็นการฝึกฝนการยอมรับผู้อื่น และการ ที่ผู้อื่นยอมรับตนได้ เป็นการเรียนรู้การ เข้าสังคม เด็กจะ แสดงพฤติกรรมจากการสนทนาถ้อยที่ ถ้อยอาศัยกัน เป็นคน ขอมรับการแพะ ชนะ การทำตามกติกา
4. ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา คือ
  - ส่งเสริมการสังเกตและเปรียบเทียบจากของจริง วัสดุสิ่งของต่างๆ และรูปภาพ - ส่งเสริมการใช้ ความคิดอย่างมี เหตุผล การตัดสินใจ แก้ ปัญหา
  - ส่งเสริมให้เด็ก ค้นคว้าด้วยตนเอง จากสื่อการเล่นและ เรียนรู้ที่จะเล่นจากวิถี การ

ทฤษฎีพัฒนาการปัญญา(Cognitiv edevelopment al Theories) ของ เพียเจท์ (Piaget) ผู้นำทางทฤษฎีสติ ปัญญา กล่าวว่า การเล่นเกิดขึ้น ภายในจิตใจของเด็กและเป็นผล จากสถานภาพ ของกาพัฒนา ด้านสติปัญญา การเล่นของเด็ก เริ่มตั้งแต่แรกเกิด ในวัยทารกเด็กจะเลียนแบบและ กิริยาจากบุคคล หรือสัตว์ จากสิ่ง แวดล้อมรอบตัว และจะค่อย ๆ พัฒนาเป็นการ เล่นสามรูปแบบ ด้วยกัน คือ การ เล่นฝึก (Practice Play) จะเริ่มตั้งแต่ เด็กอยู่ในชั้นการ ใช้ประสา ทสัมพันธ์ทั้ง 5

การเล่นอิสระตาม มุม/มุมร้อยเชือก คือ การ เล่นเกม การเล่นแบบสัมผัสกระทำ เป็นการ เล่นที่ส่งเสริมการสังเกต การ จำแนกการ คิดเปรียบเทียบ และการคิดหาความสัมพันธ์ ซึ่ง ในการเล่นเด็ก จะจดจำกติกา ข้อ ตกลง ต้องตัดสินใจและใช้ไหว พริบ สอดคล้องกับพัฒนาการของสมองส่วนหน้า EF ด้านต่างๆ ดังนี้ EF 1 (Working memory) ความ จำที่นำมาใช้งาน หรือ ความ สามารถในการเก็บประมวลหรือ ดึง ข้อมูลที่เก็บ ใน คลัง สมองออกมา ใช้ตาม สถานการณ์ที่ ต้องการ

เพียเจท์ (Piaget) - พัฒนาการทาง เซาว์ปัญญาของ เด็ก เกิดจากการ ที่เด็กมี ปฏิสัมพันธ์กับ สภาพแวดล้อม รอบ ๆ ตัวเด็กมีการ รับรู้จากสิ่ง แวดล้อมใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น ตลอด เวลาและมีการปรับขยาย ประสบการณ์ เดิมความคิด และความ เข้าใจ ให้ขยายมากขึ้น - พัฒนาการของ เด็กปฐมวัย (0-6) 1. ชั้นประสาท สัมผัส และการ เคลื่อนไหว วัย 0 - 2 ปี เด็ก เรียนรู้ทุกอย่าง ทาง ประสาท สัมผัส

สภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน

ชื่อของเล่น/ภาพ	ส่งเสริมพัฒนาการด้านใด	สอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการการเล่น	สอดคล้องกับการทำงานของสมองส่วนหน้า EF	แนวคิดทฤษฎี
<p>1.การเล่นกลางแจ้ง/เครื่องเล่นสนาม</p> 	<p>1. ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก <p>การประสานสัมพันธ์ของอวัยวะต่างๆ ส่งเสริมให้มีร่างกายแข็งแรงและสุขภาพดี ฯลฯ</p> <p>2. ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมให้เกิดความสนุกสนาน ผ่อนคลายความ เครียด <p>3. ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - รู้จักปรับตัว เล่นทำงานร่วมกับผู้อื่น เรียนรู้การระวังรักษา ความปลอดภัยทั้ง ของตนเอง และผู้อื่น ฯลฯ <p>4. ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมให้มีความอยากรู้อยากเห็นสิ่งต่างๆ ที่แวดล้อมรอบตัว รู้จักการตัดสินใจ แก้ปัญหาด้วยตนเอง พัฒนาทักษะการ สังเกต การเปรียบเทียบ การจำแนก ฯลฯ 	<p>ทฤษฎีการผ่อนคลาย(Relaxation theory) แพททริค(Patrick . 1916) พัฒนา ทฤษฎีนี้โดยอาศัย แนวความคิดที่ว่า การเล่นนั้นเพื่อที่จะสนองความต้องการที่จะผ่อนคลายความเครียดทางอารมณ์ ทำกิจกรรมที่ใช้ กล้ามเนื้อ ใหญ่ในชีวิตประจำวัน ได้แก่ การวิ่ง การกระโดด การ ปาของ เป็นต้น กิจกรรมแบบ เดียวนี้กลับมา เป็นกิจกรรมเพื่อ ผ่อนคลายอารมณ์ ของคน ในสังคมสมัยใหม่แทน ทฤษฎีนี้ได้รับ ความสนใจและ นำมาประยุกต์ใช้ในสังคมปัจจุบันนี้พอประมาณ แต่ ทว่าทฤษฎีไม่ได้ อธิบายถึงการ เล่น ของเด็ก อย่าง ชัดเจน เพราะถ้า การเล่นนั้นทำเพื่อจะผ่อนคลาย ความเครียดจาก การทำงาน แต่ ทว่าเด็กไม่ได้ ทำงาน ทำไมจึงต้องเล่นด้วยกรณี นี้ แพททริค อธิบายว่า การ เล่น นั้นถือว่าเป็น ธรรมชาติของเด็ก</p>	<p>การเล่นกลางแจ้ง / เครื่องเล่นสนาม คือ เป็นการ เล่นที่ ต้อง ออกไปนอก ห้อง การ เล่น แบบออกกำลัง เคลื่อนไหว ร่างกาย และ แสดงออกอย่าง อิสระโดยยึด ความ สนใจและ ความสามารถ ของเด็กแต่ละคน เป็นหลัก ซึ่ง สอดคล้องกับ พัฒนา การของ สมองส่วน หน้า EF ด้านต่างๆ ดังนี้</p> <p>EF1(Working memory) ความจำที่นำมา ใช้งานหรือ ความ สามารถในการ เก็บประมวลหรือ ดึง ข้อมูลที่เก็บ ใน คลัง สมองออก สถานการณ์ที่ ต้องการ EF 2(Inhibitory Control) ความสามารถ ในการยัง คิดไตร่ตรอง ควบคุม แรงอยาก หยุดคิด ก่อนที่จะ ทำหรือพูด</p> <p>EF 3 (Shifting หรือ Cognitive Flexibility) ความ สามารถในการ ยืดหยุ่น พลิก แผลง ปรับตัว เป็นจุดตั้งต้น ของ การคิดนอก กรอบ คิดสร้างสรรค์</p> <p>EF 4(Focus Attention) ความสามารถ ใน การใส่ ใจจดจ่ออยู่ กับสิ่งที่ ทำอย่าง ต่อเนื่องใน ช่วง เวลาหนึ่งๆ โดย ไม่ วอกแวก</p>	<p>กีเซล (Gesell) - พัฒนาการ ของเด็ก เป็นไป อย่างมี แบบแผนและ เป็นขั้นตอน เด็กควรพัฒนา ไป ตาม ธรรมชาติ ไม่ควร เร่งหรือ บังคับ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเรียนรู้ของ เด็ก เกิดขึ้นจาก การ เคลื่อนไหว การใช้ ภาษา การปรับตัวเข้ากับสังคมและ บุคคลรอบข้าง โดยการ - โครงสร้าง ของ หลักสูตร ยึดพัฒนา การ เด็ก คุณลักษณะ ที่พึง ประสงค์ และ ประสบกา รณ์สำคัญ - ไม่เร่งสอนสิ่ง ที่ยาก เกิน พัฒนาการตามวัยของเด็ก - จัดกิจกรรม ให้เด็ก มีโอกาส เคลื่อนไหว กิจกรรมเดี่ยว และกิจกรรม กลุ่ม - จัดกิจกรรม ให้เด็ก ได้ฟัง ได้พูด ท่องคำ คล้องจอง ร้อง เพลง ฟังนิทาน

<p>2.เล่นกลางแจ้ง/ เล่น ดินเล่นทราย</p> 	<p>1. ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ทั้งแขนขา ยืนทรงตัว ย่ำบนทราย ตักทราย ออกแรงดัน แขนงัดทรายขึ้นมา เหล่านี้ทำให้กล้ามเนื้อมัดใหญ่แข็งแรง - ใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กระหว่างนิ้วมือสืบนิ้ว อย่างเป็นอิสระ กล้ามเนื้อบริเวณนี้มีมากกว่าร้อยละ 50 เพื่อเตรียม <p>2. ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจคือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมให้เกิดความสนุกสนาน ผ่อนคลาย ความเครียด เกิด ความเพลิดเพลิน และผ่อนคลาย เด็กจะร่าเริงแจ่มใสและมองโลกในแง่ดี <p>3. การส่งเสริม พัฒนาการทางสังคม คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - รู้จักปรับตัว เล่นทำงานร่วมกับผู้อื่น เรียนรู้การระวังรักษา ความปลอดภัยทั้ง ของตนเอง และผู้อื่น ฯลฯ <p>4. ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเล่นดินเล่นทรายช่วยพัฒนาเรื่องประสาทสัมผัส ทักษะทางคณิตศาสตร์ในเรื่องรูปทรง ปริมาณ วิทยาศาสตร์และศิลปะ ต่อยอดไปถึงเรื่องจินตนาการที่กว้างไกลจากการเล่นสมมติ พัฒนาทักษะภาษาจากการแต่งเติมเรื่องราวต่างๆ 	<p>ทฤษฎีการเล่น คลาสสิก(Classical Theories of play) ทฤษฎีการเล่น โดยสัญชาตญาณ (InstinctPractice theory)คาร์ล กรอส(Karl Gross ได้กล่าวไว้ว่า การเล่นของสัตว์ เหล่านั้นจึงเป็นการฝึกฝน ทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นเมื่อโตขึ้น จากแนวคิดนี้เอง จึงมีความสำคัญอย่างมากต่อ ประสบการณ์ชีวิต เบื้องต้นของเด็ก เพราะการที่เด็กได้ มีประสบการณ์หรือไม่ ประสบการณ์ในการเล่นนี้จะมีผลต่อชีวิตในอนาคตของเด็ก การที่เด็กได้มีโอกาสเล่นมาก ก็จะทำให้เด็กได้มีโอกาสฝึกทักษะที่จำเป็นต่อชีวิตเมื่อโตขึ้น อีกทั้ง ประสบการณ์เหล่านี้ จะช่วยให้เด็กสามารถที่จะควบคุมความสามารถของตนเอง และสภาพแวดล้อมได้ ทั้งอาจจะช่วยพัฒนาการด้าน บุคลิกภาพและสติ ปัญญาอีกด้วย และ เด็กที่ขาด ประสบการณ์ในการเล่นก็จะขาด ทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็น</p>	<p>การเล่นกลางแจ้ง /เล่นดินเล่นทราย คือ การเล่นดินเล่นทรายช่วยพัฒนาเรื่อง ประสาทสัมผัส ทักษะทางคณิตศาสตร์ในเรื่อง รูปทรง ปริมาณ วิทยาศาสตร์และ ศิลปะ ต่อยอดไป ถึงเรื่องจินตนาการที่กว้างไกลจากการเล่น สมมติ พัฒนา ทักษะภาษาจาก การแต่งเติมเรื่องราวต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับ พัฒนาการของ สมองส่วนหน้า EF ด้านต่างๆ ดังนี้</p> <p>EF 1 (Working memory) ความ จำที่นำมาใช้งาน หรือ ความสามารถ ในการเก็บ ประมวลหรือดึงข้อมูลที่เก็บใน คลังสมองออกมา ใช้ตามสถานการณ์ที่ต้องการ</p> <p>EF 2 (Inhibitory Control) ความสามารถ ในการยับยั้งคิดไตร่ตรอง ควบคุมแรงอยาก หยุดคิด ก่อนที่จะ ทำหรือพูด</p> <p>EF 3 (Shifting หรือ Cognitive Flexibility) ความ สามารถในการยืดหยุ่น พลิก แผลงปรับตัว เป็น จุดตั้งต้นของการ คิดนอกกรอบ คิด สร้างสรรค์</p> <p>EF 4(Focus Attention) ความสามารถ ในการ ใส่ใจจดจ่ออยู่กับ สิ่งที่ทำอย่างต่อเนื่อง ในช่วงเวลา หนึ่งๆ โดยไม่ วอกแวก</p>	<p>ดิวอี้ (Dewey) - เด็กเรียนรู้ โดยการ กระทำ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนา สติปัญญาของเด็กจะต้อง ฝึกให้เด็กคิด วิทยาศาสตร์ และมีระบบ การนำมา ประยุกต์ใช้ - จัดกิจกรรม ให้เด็กลงมือ ปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ เช่น กิจกรรม การสำรวจ การทดลอง ทักษะศึกษา ประสบการณ์ จริง การ ประกอบ อาหาร สื่อ วัสดุ - จัดให้เด็กมี ระบบการเรียนรู้ที่ดี เรียนรู้ และค้นหา คำ ตอบด้วย ตนเอง ครูเป็นเพียงที่ปรึกษา
---	--	--	--	---

<p>เล่นกลางแจ้ง/การปีนป่าย</p> 	<p>1. ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ แขน ขา และมือ - พัฒนากล้ามเนื้อเล็ก การประสานสัมพันธ์ของอวัยวะต่างๆ ส่งเสริมพัฒนาการประสานสัมพันธ์ระหว่างตากับมือ ส่งเสริมให้มีร่างกาย แข็งแรงและสุขภาพ ดี ฯลฯ เพื่อ <p>2. เพื่อฝึก การเคลื่อนไหว ร่างกายอย่าง คล่องแคล่ว ว่องไว</p> <p>2. ส่งเสริมพัฒนาการ ทางอารมณ์ จิตใจ คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมให้เกิดความสนุกสนาน ผ่อนคลาย ความเครียด <p>3. ส่งเสริมพัฒนาการทางสังคม คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - รู้จักปรับตัว เล่นทำงานร่วมกับผู้อื่น เรียนรู้การระวังรักษาความปลอดภัยทั้งของตนเองและผู้อื่น ฯลฯ - รู้จักปฏิบัติตามกฎ กติกาและข้อตกลง ของการเล่น - รู้จักเก็บวัสดุ อุปกรณ์ หลังการเล่น ให้เรียบร้อย <p>4. การส่งเสริม พัฒนาการทางสติ ปัญญา คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมให้มีความอยากรู้อยากเห็นสิ่งต่างๆ ที่แวดล้อมรอบตัว รู้จักการตัดสินใจ แก้ปัญหาด้วยตนเอง พัฒนาทักษะการ สังเกต การเปรียบเทียบ การจำแนก ฯลฯ 	<p>ทฤษฎีการผ่อนคลาย(Relaxation theory) แพททริค(Patrick. 1916) พัฒนา ทฤษฎีนี้โดยอาศัย แนวความคิดที่ว่า การเล่นนั้นเพื่อที่จะสนองความต้องการที่จะผ่อนคลายความเครียดทางอารมณ์ โดยที่เขาบอกว่า การงานในสภาพของสังคมปัจจุบันนี้ ต้องการคนที่แสดง เหตุผลในลักษณะ รูปธรรม มีความ ตั้งใจสูง และ กิจกรรมนั้นจะต้อง อาศัยความละเอียดอ่อน อีกทั้งมีการแข่งขันและ เปรียบเทียบผลงานเหล่านั้นด้วย จึงทำให้เกิด ความเครียดและนำไปสู่ความผิด ปกติทางระบบ ประสาทซึ่งไม่ เหมือนกับสังคมในสมัย โบราณ สังคมสมัยนั้นจะ ทำกิจกรรมที่ใช้ กล้ามเนื้อใหญ่ใน ชีวิตประจำวัน</p>	<p>การเล่นกลางแจ้ง / ปีนป่าย คือ เป็นการ เล่นที่ ต้องออกไปนอกห้อง การเล่น แบบ ออกกำลัง เคลื่อนไหว ร่างกายและ แสดงออกอย่าง อิสระโดยยึด ความสนใจและ ความสามารถของเด็กแต่ละคน เป็นหลัก ซึ่ง สอดคล้องกับพัฒนาการของ สมรรถนะด้าน EF ต่างๆ ดังนี้</p> <p>EF1(Working memory) ความจำที่นำมา ใช้งานหรือ ความ สามารถในการเก็บประมวลหรือ ดึงข้อมูลที่เก็บ ใน คลังสมองออก สถานการณ์ที่ ต้องการ EF 2(Inhibitory Control) ความสามารถ ในการยั้งคิดไตร่ตรอง ควบคุมแรงอยาก หยุดคิด ก่อนที่จะ ทำหรือพูด</p> <p>EF 3 (Shifting หรือ Cognitive Flexibility) ความ สามารถในการยืดหยุ่น พลิก แผลงปรับตัว เป็นจุดตั้งต้นของ การคิดนอกกรอบ คิดสร้างสรรค์</p> <p>EF 4(Focus Attention) ความสามารถใน การใส่ใจจดจ่ออยู่ กับสิ่งที่ทำอย่าง ต่อเนื่องใน ช่วง เวลาหนึ่งๆโดย ไม่ วอกแวก</p>	<p>กีเซลGesell - พัฒนาการ ของเด็กเป็นไปอย่างมี แบบแผน และเป็นขั้นตอน เด็กควร พัฒนาไปตามธรรมชาติ ไม่ ควร เร่งหรือ บังคับ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเรียนรู้ ของเด็กเกิด ขึ้นจากการ เคลื่อนไหว การใช้ ภาษา การปรับตัว เข้ากับสังคม และบุคคลรอบข้าง โดยการ - โครงสร้าง ของหลักสูตร ยึดพัฒนาการคุณลักษณะที่ พึงประสงค์ และประสบการณ์สำคัญ - ไม่เร่งสอน สิ่งที่ยากเกิน พัฒนาการ ตามวัยของ เด็ก
--	--	--	--	--

เอกสารอ้างอิง

เอกสารจาก I Tunes U เอกสารประกอบการเรียนการเล่นเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก